

Súd: Správny súd v Banskej Bystrici
Spisová značka: 26Sas/6/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0724100013
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mgr. Katarína Haviarová
ECLI: ECLI:SK:SpSBB:2024:0724100013.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Banskej Bystrici, v konaní pred sudkyňou JUDr. Mgr. Katarínou Haviarovou, v právnej veci žalobcu: TM INVEST, a. s. so sídlom R. Jašíka 158/8, 958 01 Partizánske, IČO: 36 299 278, právne zast: Advokátska kancelária NIŽNÍK & Partners, s.r.o., Žižkova 4E, 040 01 Košice, SR, IČO: 47 244 488, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, sídlom Ul. 29. augusta č. 8 – 10, 813 63 Bratislava, IČO: 30 807 484, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 39103-3/2023-BA zo dňa 30. novembra 2023, takto

rozhodol:

I. Rozhodnutie žalovanej Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava č. 39103-3/2023-BA zo dňa 30. novembra 2023 ako aj rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany, č. 700-1512595723-GC04/23 zo dňa 10. júla 2023 z r u š u j e .

II. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi náhradu dôvodne vynaložených trov konania v úplnom rozsahu v sume, aká bude vyčíslená v uznesení o výške trov konania vydanom po právoplatnosti tohto rozsudku a to v lehote pätnástich dní od právoplatnosti uznesenia o výške trov konania.

odôvodnenie:

Administratívne konanie

Prvostupňové rozhodnutie

1. Sociálna poisťovňa, pobočka Topoľčany (ďalej len „prvostupňový orgán“) vydala dňa 10.07.2023 rozhodnutie č. 700-1512595723-GC-04/23, ktorým podľa § 144 a § 152a zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“ alebo „zákon o sociálnom poistení“) v znení neskorších predpisov a § 178 ods. 1 písm. a) ôsmy bod zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 43/2004 Z. z., predpísala žalobcovi za obdobie január 2021 a február 2021 poistné na nemocenské poistenie v sume 451,68 Eur, poistné na starobné poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie v sume 4 518,42 Eur, poistné na invalidné poistenie v sume 889,69 Eur, poistné na úrazové poistenie v sume 279,25 Eur, poistné na garančné poistenie v sume 80,69 Eur, poistné na poistenie v nezamestnanosti v sume 296,47 Eur a poistné do rezervného fondu solidarity v sume 1 532,92 Eur, spolu v sume 8 049,12 Eur (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“ alebo „rozhodnutie prvostupňového orgánu“).

2. V odôvodnení prvostupňového rozhodnutia prvostupňový orgán uviedol, že na základe kontroly odvodu poistného bolo zistené, že poistné a povinné príspevky za mesiace január 2021, február 2021 žalobca vôbec neodviedol, čím porušil § 128 ods. 1 písm. a) a b), ods. 2 písm. a) a b), ods. 3 písm. a) a b), ods. 8 a 9, ods. 10 písm. a) a b) zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom do 28.02.2022, § 128 ods. 11 písm. a) zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 43/2004 Z. z., § 141 ods. 2, § 142 ods.

1, § 143 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. a § 21 ods. 1 písm. a), § 26 ods. 1, § 27 ods. 1 a § 28 ods. 1 zákona č. 43/2004 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2013. Z uvedených dôvodov prvostupňový orgán predpísal týmto rozhodnutím žalobcovi poistné. Ďalej uviedol, že ak žalobca neodvedie predpísanú dlžnú sumu poistného a povinných príspevkov, Sociálna poisťovňa pristúpi po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo poistné a povinné príspevky predpísané, k vymáhaniu predpísanej dlžnej sumy poistného a povinných príspevkov niektorým zo spôsobov núteného výkonu rozhodnutia. Žalobcu tiež poučil o predpísaní penále za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného do dňa uspokojenia pohľadávky.

Druhostupňové rozhodnutie

3. Na základe odvolania žalobcu Sociálna poisťovňa, ústredie (ďalej len „žalovaná“) rozhodnutím č. 39103-3/2023-BA zo dňa 30.11.2023 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“ alebo „rozhodnutie žalovanej“) odvolanie žalobcu zamietla v celom rozsahu a napadnuté rozhodnutie prvostupňového orgánu potvrdila. Napadnuté rozhodnutie odôvodnila tým, že preskúmala prvostupňové rozhodnutie v celom rozsahu a dospela k záveru, že je vecne správne a vydané v súlade so zákonom č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

4. Žalovaná v napadnutom rozhodnutí konštatovala, že prvostupňový orgán vykonal, na základe údajov uvedených v systéme Sociálnej poisťovne, porovnanie správnosti a včasnosti odvodu poistného a povinných príspevkov a zistil, že žalobca ako zamestnávateľ, poistné a povinné príspevky za mesiace január 2021, február 2021, uhradil v nižšej výške. Námietky žalobcu uvedené v odvolaní, podľa žalovanej, nezakladajú dôvod na zmenu alebo zrušenie prvostupňového rozhodnutia. Uviedla, že povinnosť platiť a odvádzať poistné a povinné príspevky v lehote splatnosti vyplýva zamestnávateľovi priamo zo zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov a zo zákona č. 43/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

5. Žalovaná uviedla, že dňa 25.02.2021 predložil žalobca Mesačný výkaz poistného a príspevkov za obdobie január 2021, v ktorom ako deň výplaty príjmov, t. j. deň splatnosti poistného a povinných príspevkov, mal určený 28.02.2021, a v ktorom bola určená výška poistného a povinných príspevkov k úhrade v sume 7 062,75 Eur. Dňa 12.03.2021 predložil žalobca Mesačný výkaz poistného a príspevkov za obdobie február 2021, v ktorom ako deň výplaty príjmov, t. j. deň splatnosti poistného a povinných príspevkov, mal určený deň 31.03.2021, a v ktorom bola určená výška poistného a povinných príspevkov k úhrade v sume 3 915,10 Eur. Sociálna poisťovňa vo svojom informačnom systéme tiež evidovala, že žalobca ako zamestnávateľ predložil čestné vyhlásenia na účely odkladu splatnosti poistného a povinných príspevkov za mesiace január 2021 a február 2021. Následne prvostupňový orgán po akceptovaní týchto čestných vyhlásení a v zmysle platného Nariadenia vlády SR č. 131/2020 Z. z. v znení účinnom od 21.10.2021, odložil splatnosť poistného a povinných príspevkov žalobcu v časti za zamestnávateľa za mesiace január 2021 a február 2021 v zmysle žalobcom preložených čestných prehlásení. Podľa žalovanej, odklad splatnosti poistného a povinných príspevkov sa podľa súčasne platných právnych predpisov vzťahuje iba na poistné a povinné príspevky v časti zamestnávateľ, čo podľa nej znamená, že lehota splatnosti platenia odvodov v časti za zamestnávateľa za mesiac január 2021 bola 31.03.2023 a za mesiac február 2021 bola 30.06.2023, dokedy ich bol žalobca povinný zaplatiť, avšak toto nedodrжал. Podľa žalovanej, poistné a povinné príspevky za kontrolované obdobie boli žalobcovi predpísané dňa 10.07.2023 v súlade so zákonom č. 461/2003 Z. z. a v správnej sume.

6. Žalovaná ďalej konštatovala, že Okresný súd Trenčín uznesením sp. zn. 38R/3/2021 zo dňa 18.05.2021 začal reštrukturalizačné konanie voči dlžníkovi: TM INVEST, a. s., so sídlom R. Jašíka 158/8, 958 01 Partizánske, IČO: 36 299 278, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 98/2021 dňa 24.05.2021. Dňa 24.06.2021 vydal Okresný súd Trenčín pod sp. zn. 38R/3/2021 uznesenie, ktorým povolil reštrukturalizáciu dlžníka: TM INVEST, a. s., so sídlom R. Jašíka 158/8, 958 01 Partizánske, IČO: 36 299 278, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 125/2021 dňa 30.06.2021. Následne Okresný súd Trenčín dňa 02.03.2022 vydal pod sp. zn. 38R/3/2021 uznesenie, ktorým potvrdil reštrukturalizačný plán dlžníka: TM INVEST, a. s., so sídlom R. Jašíka 158/8, 958 01 Partizánske, IČO: 36 299 278, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 46/2022 dňa 08.03.2022. Žalovaná tiež konštatovala, že dlžná suma poistného a povinných príspevkov za predmetné obdobie nebola prihlásená do reštrukturalizačného konania. Dôvodila, že splatnosť poistného a povinných príspevkov za mesiace január 2021 a február 2021 vzhľadom na jej posunutie na základe podaných čestných vyhlásení na

účely odkladu splatnosti za mesiace január 2021 a február 2021 v súlade so zákonom č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov nastala za mesiac január 2021 dňa 31.03.2023 a za mesiac február 2021 dňa 30.06.2023. Reštrukturalizačné konanie bolo ukončené dňa 08.03.2022, t. j. splatnosť dlžnej sumy poistného a povinných príspevkov vznikla po ukončení reštrukturalizačného konania.

7. Žalovaná na záver uviedla, že prvostupňový orgán prešetril všetky skutočnosti a obstaral si všetky potrebné doklady na vydanie napadnutého rozhodnutia. Žalobca podľa nej v odvolacom konaní nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by zakladali pochybnosti o správnosti prvostupňového rozhodnutia, pričom prvostupňové rozhodnutie obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti podľa § 209 zákona č. 461/2003 Z. z.

Zhrnutie argumentov žalobcu – žalobné body

3. Žalobca sa podanou správnu žalobou domáhal preskúmania rozhodnutia žalovanej ako aj rozhodnutia prvostupňového orgánu z dôvodov podľa § 191 ods. 1 písm. c), d) a e) a zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“), a teda, že rozhodnutie žalovanej vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, žalovaná neúplne zistila skutkový stav veci a rozhodnutie žalovanej je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Žiadal preto rozhodnutie žalovanej ako aj prvostupňové rozhodnutie zrušiť a vrátiť vec žalovanej na ďalšie konanie a priznať mu trovy konania v plnom rozsahu.

4. Žalobca v žalobe uviedol, že vo vzťahu k uplatneniu pohľadávky Sociálnej poisťovne proti žalobcovi, voči ktorému bolo na základe uznesenia Okresného súdu Trenčín, č. k. 38R/3/2021 zo dňa 18.05.2021 začaté reštrukturalizačné konanie a uznesenia Okresného súdu Trenčín, č. k. 38R/3/2021 zo dňa 24.06.2021 povolená reštrukturalizácia, je potrebné aplikovať zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 7/2005 Z. z.“ alebo „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“ alebo aj „ZKR“) ako špeciálny právny predpis upravujúci postup pre uspokojovanie pohľadávok veriteľov v reštrukturalizácii voči dlžníkovi, ktorý je v úpadku. V tejto súvislosti zákon č. 461/2003 Z. z. obsahuje právnu úpravu týkajúcu sa uspokojenia pohľadávok Sociálnej poisťovne iba v ustanovení v § 224 v ustanoveniach o osobitnom spôsobe vymáhania pohľadávok. Zákon č. 461/2001 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov na rozdiel od zákona č. 7/2005 Z. z. neupravuje okamih vzniku pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu. Práve zákon č. 7/2005 Z. z. obsahuje osobitnú právnu úpravu určujúcu vznik pohľadávok (§ 120 ods. 2 ZKR). Žalobca mal za to, že pohľadávka na poistnom za mesiac január 2021 a február 2021 vznikla v období pred začatím reštrukturalizačného konania žalobcu, a teda povinnosťou správneho orgánu bolo pohľadávku uplatniť v reštrukturalizácii žalobcu postupom stanoveným zákonom č. 7/2005 Z. z.. Podľa žalobcu, správny orgán v konaní podľa § 144 v spojení s § 152a zákona č. 461/2003 Z. z. neaplikoval právne predpisy, ktoré aplikovať mal, a to ust. § 120 ods. 1, 2 zákona č. 7/2005 Z. z., ktorý upravuje postup veriteľa pre uplatnenie pohľadávky v reštrukturalizačnom konaní. Žalovaná podľa názoru žalobcu nesprávne danú vec posúdila a neúplne zistila skutkový stav veci, keďže napriek právnej argumentácii žalobcu v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu ohľadom vzniku pohľadávky žalovanej s odkazom na príslušné ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z., vyhodnotila žalovaná svoju pohľadávku ako prednostnú pohľadávku, ktorá sa neprihlasuje v reštrukturalizácii, pričom poukazoval v odôvodnení na splatnosť poistného a povinných príspevkov, ktorá mala nastať pre poistné za január 2021 dňa 31. marca 2023 a pre poistné za február 2021 dňa 30.06.2023.

5. Žalobca namietal, že žalovaná si nesprávne vyložila a aplikovala ustanovenie § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z., keď posudzovala vo vzťahu k poistnému a povinným príspevkom za mesiac január 2021 a február 2021 len splatnosť poistného a povinných príspevkov, pričom neposudzovala otázku vzniku pohľadávky, ktorá je relevantná pre posúdenie jej charakteru a uplatnenia v reštrukturalizačnom konaní žalobcu, tak ako to ustanovuje § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z.. konštatoval, že postavenie veriteľa v reštrukturalizačnom konaní sa odvíja od existencie prihlásenej pohľadávky, pričom rozhodujúcim kritériom pre uspokojovanie peňažných pohľadávok v reštrukturalizácii je moment ich vzniku. Vznikom pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu podľa § 120 os. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. sa rozumie okamih, keď dlžník bol prvýkrát oprávnený plniť takúto pohľadávku. Predpísané poistné sa vzťahuje na obdobie január 2021 a február 2021, teda na obdobie pred začatím reštrukturalizačného konania. Vzhľadom na to, že pohľadávka vznikla pred začatím reštrukturalizácie žalobcu, a preto ju mal správny orgán – Sociálna poisťovňa v 30 dňovej zákonnej lehote prihlásiť do reštrukturalizácie žalobcu. Ak tak

neurobil, právo vymáhať túto pohľadávku voči úpadcovi – žalobcovi zaniklo momentom potvrdenia reštrukturalizačného plánu podľa § 155 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z.. Žalobca mal za to, že v danom prípade je rozhodujúci moment vzniku pohľadávky v zmysle § 120 ods. 2 ZKR a nie splatnosť týchto pohľadávok, ako to nesprávne uviedla žalovaná. Podľa žalobcu, pre vznik pohľadávky je dôležité obdobie, za ktoré sa poistné platí, teda január 2021 a február 2021. Žalobca predložil mesačný výkaz poistného za mesiac január 2021 a február 2021, a to riadny výkaz poistného za 01/2021 elektronicky dňa 25.02.2021 a za obdobie 02/2021 elektronicky dňa 24.03.2021, teda najskôr týmito dňami nadobudol správny orgán vedomosť o výške poistného za mesiac január a február 2021. Reštrukturalizačné konanie žalobcu začalo uznesením sp. zn. 38R/3/2021 vydaným dňa 18.05.2021 s účinkami od 25.05.2021. Pohľadávka správneho orgánu teda vznikla v období pred začatím reštrukturalizácie. Následný odklad splatnosti na základe čestného vyhlásenia nemal na vznik pohľadávky vplyv.

6. Žalobca tiež uviedol, že žalovaná na základe odovzdaných výkazov mala informáciu o právnom dôvode, výške pohľadávky a všetky údaje potrebné k tomu, aby pohľadávku uplatnila v reštrukturalizačnom konaní žalobcu, avšak Sociálna poisťovňa si svoju pohľadávku zákonom predpokladaným spôsobom v stanovenej lehote neprihlásila do reštrukturalizácie žalobcu TM INVEST, a. s.. O tom, že správny orgán mal vedomosť o reštrukturalizácii dlžníka TM INVEST, a. s., preukazuje aj skutočnosť, že Sociálna poisťovňa je vedená v zozname veriteľov úpadcu TM INVEST, a. s. ako veriteľ s poradovým číslom 30.

7. Žalobca tiež na podporu svojich tvrdení poukázal na viacero rozhodnutí súdov SR, pričom mal za to, že postupom správneho orgánu, keď žalovaný neaplikoval vo vzťahu k posúdeniu vzniku pohľadávky ustanovenie § 120 ods. 2 ZKR, a teda neposudzoval okamih vzniku pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu ako relevantnú skutočnosť z dôvodu reštrukturalizácie žalobcu, ale zaoberal sa len aplikáciou zákona č. 461/2003 Z. z., na námietky žalobcu vo vzťahu k tejto skutočnosti nijako neprihliadal a ani sa s nimi v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal, tak z tohto dôvodu je rozhodnutie žalovaného nezákonné a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Zároveň tým žalovaný neúplne zistil skutkový stav veci a vec nesprávne právne posúdil.

Vyjadrenie žalovanej k žalobe

8. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe zopakovala priebeh administratívneho konania, pričom uviedla, že zo strany žalobcu nedošlo k dobrovoľnej úhrade poistného a povinných príspevkov v časti za zamestnávateľa, vznikla Sociálnej poisťovni dňa 01.04.2023 (za január 2021) a dňa 01.07.2023 (za február 2021), t. j. v deň nasledujúci po dni predĺženej splatnosti poistného a povinných príspevkov, pohľadávka na poistnom a povinných príspevkoch a oprávnenie podľa § 144 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2023 dlžnú sumu poistného a povinných príspevkov žalobcovi predpísať rozhodnutím, a to urobila práve prvostupňovým rozhodnutím. Dôvodila, že ak neboli poistné a povinné príspevky zaplatené v lehote splatnosti poistného a povinných príspevkov, resp. neboli zaplatené v správnej sume, stávajú sa pohľadávkou Sociálnej poisťovne priamo zo zákona o sociálnom poistení, a to uplynutím zákonom stanovenej lehoty ich splatnosti. Ak by poistné a povinné príspevky boli v čase ich splatnosti uhradené, pohľadávka by Sociálnej poisťovni vôbec nevznikla. Pokiaľ plynie lehota splatnosti, odvádzateľ poistného a povinných príspevkov nie je dlžníkom Sociálnej poisťovne, stane sa ním až v deň nasledujúci po dni, kedy uplynie lehota splatnosti za predpokladu, že v tento deň nie sú poistné a povinné príspevky uhradené.

9. Ďalej poukázala na to, že pohľadávky na poistnom a povinných príspevkoch za sporné obdobie január 2021 a február 2021 vznikli až dňa 01.04.2023 a 01.07.2023, t. j. po začatí reštrukturalizačného konania a v zmysle zákona č. 7/2005 Z. z. ich treba považovať za prednostné pohľadávky. Na tieto pohľadávky preto podľa žalovanej nepôsobia účinky reštrukturalizačného konania a nebolo ich možné prihlásiť do reštrukturalizácie žalobcu a následne zahrnúť do reštrukturalizačného plánu. Podľa žalovanej dlh na poistnom a povinných príspevkoch vzniká až vtedy, keď povinná osoba poistné a povinné príspevky neodvedie v správnej sume a v lehote splatnosti. Do toho momentu povinná osoba nie je dlžníkom. Podľa žalovanej, poistné a povinné príspevky sa stávajú pohľadávkou Sociálnej poisťovne až márnym uplynutím lehoty splatnosti, teda v prípade žalobcu okamihom, kedy bol oprávnený po prvýkrát plniť pohľadávku na poistnom a povinných príspevkoch, a to za mesiac január 2021 to bol deň 01.04.2023 a za mesiac február 2021 to bol deň 01.07.2023, pretože až od toho dňa možno hovoriť o pohľadávke

Sociálnej poisťovne na poistnom a povinných príspevkoch. Tiež dlžníkom sa povinná osoba stáva až vznikom pohľadávky, t. j. nedoplatku na poistnom a povinných príspevkoch.

10. Žalovaná tiež poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/41/2019 zo dňa 10.12.2020. Zároveň, k rozsudku Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 7Ssk/17/2022 zo dňa 29.03.2023 uviedla, že je povinná rešpektovať právny názor vyslovený v rozhodnutí súdu len vo vzťahu ku konkrétnej osobe v konkrétnom prípade. Navrhla správnu žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietnuť.

Vyjadrenie žalobcu k vyjadreniu žalovanej k žalobe (replika) a ďalšie podanie žalobcu

11. Žalobca k vyjadreniu žalovanej uviedol, že žalovaná vo svojom vyjadrení poukazuje výlučne na právnu úpravu obsiahnutú v zákone o sociálnom poistení, pričom opomína právnu úpravu obsiahnutú v zákone č. 7/2005 Z. z.. Ďalej poukázal na skutočnosť, že v konaní vedenom u žalovanej pod sp. zn. 0033101502024, vo veci odvolania žalobcu (povinného) proti upovedomeniu o začatí vymáhania pohľadávok, vydala žalovaná dňa 22.02.2023 rozhodnutie, ktorým zrušila upovedomenie o vymáhaní pohľadávok (predmetom konania bolo vymáhanie pohľadávky, ktorá je predmetom tohto konania o preskúmanie rozhodnutia), pričom z tohto rozhodnutia citoval: „Vznikom pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu sa rozumie okamih, keď dlžník bol prvýkrát oprávnený plniť takúto pohľadávku. Z uvedeného je zrejmé, že zákon o konkurze a reštrukturalizácii striktne stanovuje, ktoré pohľadávky je potrebné do reštrukturalizácie prihlasovať prihláškou. Ide o peňažné pohľadávky voči dlžníkovi, ktoré vznikli pred začatím reštrukturalizačného konania. V prípade vymáhanej pohľadávky oprávnenie prvýkrát ju plniť mal povinný momentom predloženia mesačných výkazov poistného a povinných príspevkov, a to za mesiac január 2021 dňa 25.02.2021 a za mesiac február 2021 dňa 24.03.2021. Keďže reštrukturalizačné konanie voči povinnému začalo zverejnením uznesenia v Obchodnom vestníku s účinnosťou od 25.05.2021, je zrejmé, že pohľadávka oprávnenej vyplývajúca z exekučného titulu vznikla pred začatím reštrukturalizačného konania a je nepochybné, že sa na túto pohľadávku vzťahuje režim podľa § 155 o.ds 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, podľa ktorého právo oprávnenej vymáhať pohľadávku voči povinnému zaniklo zverejnením uznesenia o potvrdení plánu v Obchodnom vestníku.“ Žalovaná sa teda podľa žalobcu v súvisiacom konaní stotožnila s argumentáciou, ktorú predložil žalobca v predmetnej žalobe. Znovu tiež poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7Ssk/17/2022 a rozsudky Správneho súdu v Košiciach (pred 1. júnom 2023 Krajský súd v Košiciach), napr. KE-3Sa/7/2022, KE-3Sa/15/2022.

12. Žalobca podaním doručeným správne súdu dňa 17.04.2024 predložil správne súdu rozhodnutia Sociálnej poisťovne, a to Upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok, č. k. 0033101502024 zo dňa 15.03.2024; Exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok prikázaním pohľadávky, č. k. 0033101502024 zo dňa 2.2.2024; Rozhodnutie o zastavení konania vo veci vymáhania pohľadávok, č. k. 0033101502024 zo dňa 13.03.2024; Rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu o zastavení konania vo veci vymáhania pohľadávok, č. k. 0033101502024 zo dňa 15.03.2024; Rozhodnutie o odvolaní proti upovedomeniu o začatí vymáhania pohľadávok, č. k. 0033101502024 zo dňa 22.03.2024 a Exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok prikázaním pohľadávky – zrušenie, č. k. 0033101502024 zo dňa 22.03.2024.

Vyjadrenie žalovanej k vyjadreniu žalobkyne (duplika)

13. Žalovaná dupliku nepodala.

Konanie pred správne súdom

14. Správny súd v Banskej Bystrici ako správny súd uznesením č. k. 26Sas/6/2024-63 zo dňa 19.04.2024, právoplatným dňa 27.04.2024, návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe podľa § 188 SSP zamietol z dôvodov bližšie uvedených v predmetnom uznesení.

15. Správny súd v Banskej Bystrici vo veci nariadil pojednávanie podľa § 107 ods. 1 písm. a) SSP (nakoľko o jeho nariadenie požiadal žalobca) na deň 08.11.2024, na ktoré sa žalobca, jeho právny zástupca a ani žalovaný nedostavili (svoju neprítomnosť písomne vopred ospravedlnili), a rovnako sa

nedostavila ani žiadna verejnosť, a preto správny súd rozsudok vyhlásil postupom podľa § 137 ods. 3 a 4 SSP na úradnej tabuli správneho súdu.

16. Správny súd v Banskej Bystrici ako vecne príslušný podľa § 10 SSP a miestne príslušný podľa § 13 ods. 1 SSP preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie žalovanej ako aj prvostupňové rozhodnutie, a tiež postup, ktorý ich vydaniu predchádzal, a to v rozsahu a z dôvodov uplatnených v žalobe (§ 134 ods. 1 SSP), pričom dospel k záveru, že správna žaloba žalobcu je dôvodná, preto rozhodnutie žalovanej zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP. Súdny prieskum na základe predmetnej žaloby nie je absolútny, je limitovaný rozsahom žalobných bodov, ktorými je správny súd viazaný v zmysle § 134 ods. 1 SSP, keďže sa nejedná o žiadnu z výnimiek uvedenú v odseku 2 citovaného ustanovenia.

17. Podľa § 120 ods. 1. ZKR; Ak tento zákon neustanovuje inak, právo uplatňovať svoje nároky počas reštrukturalizácie majú len veritelia, ktorí spôsobom ustanoveným týmto zákonom prihlásili svoje pohľadávky. Ak sa tieto nároky v reštrukturalizácii riadne a včas neuplatnia prihláškou, právo vymáhať tieto nároky voči dlžníkovi v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom zaniká.

18. Podľa § 120 ods. 2. ZKR; Pohľadávky, ktoré vznikli voči dlžníkovi počas reštrukturalizačného konania, pracovnoprávne nároky, na ktoré nárok vznikol za obdobie kalendárneho mesiaca, v ktorom došlo k začatiu reštrukturalizačného konania, odmena správcu a nepeňažné pohľadávky sa v reštrukturalizácii neuplatňujú prihláškou (ďalej len "prednostné pohľadávky"). Na prednostné pohľadávky nepôsobia účinky začatia reštrukturalizačného konania ani sa nezahŕňajú do reštrukturalizačného plánu, ibaže s tým ich veritelia súhlasia. Vznikom pohľadávky zo súkromnoprávneho vzťahu sa rozumie okamih vzniku práva na plnenie podľa § 488 Občianskeho zákonníka bez ohľadu na to, či už nastal čas plnenia. Vznikom pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu sa rozumie okamih, keď dlžník bol prvýkrát oprávnený plniť takúto pohľadávku.

19. Podľa § 155 ods. 2 ZKR; Zverejnením uznesenia o potvrdení plánu v Obchodnom vestníku zaniká právo veriteľov, ktorí riadne a včas podľa tohto zákona neprihlásili svoje pohľadávky, vymáhať tieto pohľadávky voči dlžníkovi, ako aj riadne a včas neprihlásené zabezpečovacie práva vzťahujúce sa na majetok dlžníka; to platí rovnako aj pre podmienené pohľadávky, ktoré mali byť uplatnené prihláškou.

20. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“); Záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

21. Podľa § 143 ods. 2 zákona č. 461/2003 z. z.; Poistné, ktoré platí a odvádza zamestnávateľ, je splatné v deň určený na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca. Ak je výplata týchto príjmov pre jednotlivé organizačné útvary zamestnávateľa rozložená na rôzne dni, poistné je splatné v deň poslednej výplaty príjmov zúčtovaných za príslušný kalendárny mesiac. Ak nie je taký deň určený, poistné je splatné v posledný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý sa platí poistné. Ak deň splatnosti poistného pripadne na sobotu a na deň pracovného pokoja, poistné je splatné v najbližší nasledujúci pracovný deň.

22. Podľa § 144 zákona č. 461/2003 Z. z.; Sociálna poisťovňa predpíše poistné fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné, ak táto osoba neodviedla poistné vôbec alebo ak ho odviedla v nesprávnej sume. Ak suma dlžného poistného v úhrne je nižšia ako 5 eur, Sociálna poisťovňa dlžnú sumu nepredpíše.

23. Predmetom súdneho prieskumu v tomto konaní je rozhodnutie žalovanej, ktorým potvrdila rozhodnutie prvostupňového orgánu o predpísaní poistného žalobcovi vo výške 8 049,12 Eur, ktoré bolo žalobcovi predpísané z dôvodu, že žalobca ako zamestnávateľ vôbec nezaplatil poistné a povinné príspevky za mesiace január 2021 a február 2021. Žalobca v správnej žalobe namietal, že pohľadávka na poistnom za mesiac január 2021 a február 2021 vznikla v období pred začatím reštrukturalizačného konania žalobcu, a teda Sociálna poisťovňa si mala pohľadávku uplatniť v reštrukturalizácii žalobcu postupom stanoveným zákonom č. 7/2005 Z. z.. Na druhej strane, žalovaná mala za to, že pohľadávky na poistnom a povinných príspevkoch za sporné obdobie január 2021 a február 2021 vznikli až dňa 01.04.2023 a 01.07.2023, t. j. po začatí reštrukturalizačného konania a v zmysle zákona č. 7/2005 Z. z. ich treba považovať za prednostné pohľadávky. Podstatou sporu medzi žalobcom a žalovanou tak

bolo posúdenie otázky vzniku pohľadávky žalovanej na zaplatenie poistného a povinných príspevkov za mesiace január a február 2021 a či teda bola Sociálna poisťovňa oprávnená predpísať žalobcovi za dané mesiace január a február 2021 poistné.

24. Správny súd preskúmaním veci zistil, že dňa 25.02.2021 predložil žalobca Sociálnej poisťovni Mesačný výkaz poistného a príspevkov za obdobie január 2021, v ktorom ako deň výplaty príjmov, t. j. deň splatnosti poistného a povinných príspevkov, uviedol deň 28.02.2021, a to vo výške 7 062,75 Eur. Dňa 12.03.2021 predložil Sociálnej poisťovni Mesačný výkaz poistného a príspevkov za obdobie február 2021, v ktorom ako deň výplaty príjmov uviedol deň 31.03.2021, a to vo výške 3 915,10 Eur. Následne predložil čestné vyhlásenia na účely odkladu splatnosti poistného a povinných príspevkov za mesiace január 2021 a február 2021, čo Sociálna poisťovňa akceptovala a v zmysle platného Nariadenia vlády SR č. 131/2020 Z. z. v znení účinnom od 21.10.2021, odložila splatnosť poistného a povinných príspevkov žalobcu v časti za zamestnávateľa za mesiace január 2021 a február 2021 tak, že lehota splatnosti platenia odvodov v časti za zamestnávateľa za mesiac január 2021 bola 31.03.2023 a za mesiac február 2021 bola 30.06.2023, avšak žalobca poistné a povinné príspevky za január a február 2021 nezaplatil ani v predĺženej lehote, preto prvostupňový orgán predpísal žalobcovi za tieto obdobia poistné prvostupňovým rozhodnutím zo dňa 10.07.2023, čo následne potvrdila žalovaná napadnutým rozhodnutím.

25. Správny súd tiež z administratívneho spisu zistil, že žalovaná mala k dispozícii výpisy z Obchodného registra, z ktorých vyplýva, že Okresný súd Trenčín uznesením sp. zn. 38R/3/2021 zo dňa 18.05.2021 začal reštrukturalizačné konanie voči žalobcovi, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 98/2021 dňa 24.05.2021. Dňa 24.06.2021 vydal Okresný súd Trenčín pod sp. zn. 38R/3/2021 uznesenie, ktorým povolil reštrukturalizáciu dlžníka - žalobcu, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 125/2021 dňa 30.06.2021. A následne Okresný súd Trenčín dňa 02.03.2022 vydal pod sp. zn. 38R/3/2021 uznesenie, ktorým potvrdil reštrukturalizačný plán dlžníka - žalobcu, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 46/2022 dňa 08.03.2022.

26. Správny súd konštatuje, že pre rozhodnutie o tom, či Sociálna poisťovňa bola alebo nebola oprávnená predpísať poistné žalobcovi rozhodnutím, bolo podstatné zaoberať sa otázkou, či nezaplatené poistné a povinné príspevky za mesiace január a február 2021 bolo potrebné prihlásiť, a teda či ide o pohľadávku, ktorá vznikla voči žalobcovi ako dlžníkovi počas reštrukturalizačného konania, alebo išlo o pohľadávku, ktorá vznikla pred začatím reštrukturalizačného konania. Podľa správneho súdu, práve túto otázku rieši ustanovenie § 120 ods. 2 ZKR, posledná veta, podľa ktorého vznikom pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu sa rozumie okamih, keď dlžník bol prvýkrát oprávnený plniť takúto pohľadávku. V zmysle ZKR je okamih vzniku pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu viazaný výlučne na oprávnenie ju zaplatiť. Teda nie na skutkové okolnosti, ktoré zakladajú veriteľovi právo predpísať poistné, ale na oprávnenie zaplatiť poistné na strane povinného.

27. Podľa žalovanej, pohľadávka poisťovne voči zamestnávateľovi vznikne až potom, ako zamestnávateľ dobrovoľne nezaplatí a neodvedie poistné, teda až dňom, kedy márne uplynula lehota na zaplatenie poistného. Podľa žalovanej sa teda poistné a povinné príspevky stávajú pohľadávkou Sociálnej poisťovne až márnym uplynutím ich splatnosti. Zákon č. 7/2005 Z. z. však v sebe zahŕňa osobitnú úpravu momentu vzniku pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu, a to, že momentom vzniku pohľadávky je okamih, keď dlžník bol prvýkrát oprávnený plniť túto pohľadávku. Správny súd poukazuje aj na dôvodovú správu k zákonu č. 377/2016 Z. z., účelom ktorej bolo zamedziť nesprávnym záverom, že do reštrukturalizácie sa so svojimi pohľadávkami majú prihlasovať len takí veritelia, ktorí v čase povolenia reštrukturalizácie majú pohľadávky splatné a tie, ktoré nie sú splatné, sa do reštrukturalizácie majú prihlasovať ako pohľadávky, ktorých vznik je viazaný na podmienku. Avšak v tejto dôvodovej správe sa jednoznačne uvádza, že „splatnosť pohľadávky však nie je podmienkou vzniku pohľadávky, a teda správny postup pre rozlíšenie starého a nového dlhu, sú výlučne skutkové okolnosti vzniku pohľadávky“. Z uvedeného vyplýva, že vznikom pohľadávky zo súkromnoprávneho vzťahu sa rozumie okamih vzniku práva na plnenie (čo upravuje § 488 OZ) bez ohľadu na to, či už nastal čas plnenia (t. j. splatnosť) a vznikom pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu sa rozumie okamih, keď dlžník bol prvýkrát oprávnený plniť takúto pohľadávku. Tvrdenie žalovanej, že poistné nie je pohľadávkou až do márneho uplynutia splatnosti, nie je v súlade s ust. § 120 ods 2 ZKR.

28. Z doslovného znenia § 120 ods. 2 ZKR možno dospieť jednoznačne k tomu, že vznik pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu je viazaný výlučne na oprávnenie povinného pohľadávku zaplatiť, čo v preskúmanom prípade znamená oprávnenie žalobcu zaplatiť poisťné podľa zákona o sociálnom poistení. Teda, akonáhle možno v súlade s príslušnou verejnoprávnou úpravou určiť výšku pohľadávky, je povinný subjekt oprávnený ju zaplatiť, a teda v zmysle § 120 ods. 2 ZKR je tento okamih potrebné považovať za vznik pohľadávky na účely zákona o konkurze a reštrukturalizácii, a teda na posúdenie otázky, či žalovaná mala alebo nemala oprávnenie pohľadávku voči dlžníkovi v reštrukturalizácii počas reštrukturalizácie uplatniť inak ako prihláškou do reštrukturalizácie.

29. Správny súd tiež konštatuje, že argumentácia žalovanej je postavená na úprave a výklade ustanovení zákona o sociálnom poistení bez toho, aby reflektovala na tú skutočnosť, že v prípade, že je dlžník v reštrukturalizácii je potrebné vznik pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu posúdiť odlišne, a to podľa § 120 ods.2 ZKR práve k momentu, kedy je dlžník oprávnený pohľadávku zaplatiť. Argumentácia, že poisťné nie je pohľadávkou až do márneho uplynutia splatnosti, je v rozpore s úpravou obsiahnutou v § 120 ods. 2 ZKR.

30. Správny súd poznamenáva, že v predmetnej veci nejde ani o prípad, kedy by žalovaná nemala včas podklady pre prihlásenie pohľadávky do reštrukturalizačného konania, nakoľko reštrukturalizačné konanie bolo začaté voči žalobcovi 18.05.2021 a reštrukturalizácia žalobcu bola povolená 24.06.2021. Žalobca predložil výkaz poisťného za mesiac január 2021 dňa 25.02.2021 a za mesiac február 2021 dňa 12.03.2021. To znamená, že žalovaná mala včas podklady na to, aby toto poisťné prihlásila do reštrukturalizačného konania v stanovenej lehote.

31. V predmetnej veci nebolo sporné, že žalovaná pohľadávku na poisťnom za mesiace január a február 2021 neprihlásila do reštrukturalizácie. Z vyššie uvedeného vyplýva, že išlo o pohľadávku, ktorá vznikla pred začatím reštrukturalizačného konania, a ktorú žalovaná do reštrukturalizácie žalobcu neprihlásila, a preto žalovaná stratila oprávnenie počas reštrukturalizácie uplatňovať túto pohľadávku. Žalovaná teda vec nesprávne právne posúdila, nepostupovala podľa ust. § 120 ods. 1 prvá veta ZKR, a napriek tomu, že na základe tohto ustanovenia nemohla uplatňovať pohľadávku, ktorá vznikla pred začatím reštrukturalizácie a nebola v reštrukturalizačnom konaní uplatnená prihláškou, urobila tak napriek tomu napadnutým rozhodnutím. Žalovaná teda nebola oprávnená počas reštrukturalizačného konania, ktoré bolo vedené voči žalobcovi uplatňovať do reštrukturalizácie neprihlásenú pohľadávku na poisťnom za mesiace január a február 2021.

32. Správny súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7Ssk/17/2022 zo dňa 29.03.2023, ktorý je plne aplikovateľný na tú posudzovanú vec a rieši totožnú otázku vzniku pohľadávky Sociálnej poisťovne na zaplatenie poisťného. V predmetnom rozsudku Najvyšší správny súd SR uviedol: „...možno súhlasiť s tým, že okamihom splatnosti poisťného na sociálne poistenie podľa § 143 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. vzniká právo žalovanej poisťné predpísať (§ 144 cit. zák.). Možno teda súhlasiť s tým, že týmto okamihom pohľadávka žalovanej na poisťné na sociálne poistenie dospieva. Z § 120 ods. 2 poslednej vety zákona č. 7/2005 Z. z. však vyplýva, že pre vznik tejto pohľadávky už nie je rozhodný tento okamih, teda okamih, kedy žalovaná môže voči platiteľovi poisťné uplatniť predpísaním (§ 144 zákona č. 461/2003 Z. z.), ale rozhodné je, kedy platiteľ môže prvýkrát dobrovoľne splniť túto svoju povinnosť. Pritom nie je podstatné, či túto povinnosť aj skutočne splnil, pretože § 120 ods. 2 posledná veta zákona č. 7/2005 Z. z. vyslovene zdôrazňuje len jeho oprávnenie tak urobiť...“ a tiež „...možno uzavrieť, že ak účinky začatia reštrukturalizačného konania nastúpili po uplynutí určitého kalendárneho mesiaca, ale pred splatnosťou poisťného podľa § 143 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z. z., je pohľadávka na poisťné za tento kalendárny mesiac pohľadávkou, ktorá vznikla pred začatím reštrukturalizačného konania v zmysle § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. a contrario. Takúto pohľadávku tak žalovaná musí v reštrukturalizácii uplatniť prihláškou podľa § 120 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z.“. Podľa správneho súdu preto na základe uvedeného možno dospieť k záveru, že vzhľadom k tomu, že v predmetnej veci začalo reštrukturalizačné konanie voči žalobcovi s účinkami od 24.05.2021, pohľadávka žalovanej na poisťné za mesiace január a február 2021 podľa § 120 ods. 2 poslednej vety zákona č. 7/2005 Z. z. vznikla uplynutím januára a februára 2021. Táto pohľadávka tak vznikla pred začatím reštrukturalizačného konania, v dôsledku čoho išlo o pohľadávku, ktorú si žalovaná podľa § 120 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. mala prihlásiť do reštrukturalizácie, a nešlo teda o prednostnú pohľadávku.

33. Správny súd z vyššie uvedených dôvodov v medziach žalobných námietok konštatuje, že napadnuté rozhodnutia žalovaného vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci, a preto ich zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP.

34. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP, podľa ktorého správny súd prizná žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci celkom alebo sčasti úspech. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto mu správny súd priznal úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania a zaviazal žalovaného na ich náhradu. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods.2 SSP).

Poučenie:

Doručený rozsudok je právoplatný (§ 145 ods. 1 SSP).

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť (§ 438 ods. 1 SSP, § 439 ods. 1 SSP a § 439 ods. 3 SSP a contr.).

O kasačnej sťažnosti rozhoduje kasačný súd – Najvyšší správny súd SR (§ 438 ods. 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť je potrebné podať na Správnom súde v Banskej Bystrici (§ 444 ods. 1 SSP) v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia oprávnenému subjektu (§ 443 ods. 1 SSP).

Kasačná sťažnosť podaná v listinnej podobe musí byť podaná v potrebnom počte vyhotovení (§ 56 ods. 3 SSP).

Podľa § 445 ods. 1, 2 SSP, (1) v kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

(2) Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Podľa § 449 ods. 1, 2 SSP, (1) sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosti podľa odseku 1 neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.